

KÖNYVTÁRI NAPOK

A Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár Könyvheti Tájékoztatója Dunakeszi, 2002.

KÖSZÖNTŐ

Az Ünnepi Könyvhét alkalmából köszöntöm e lap olvasóit, rendezvényeink látogatóit. Szebbnél szebb ünnepeink mellett a könyv ünnepe az, ami hozzánk leginkább közel áll. Egész évben arra készülünk, hogy ezen az ünnepen tisztázzuk, hogy mi közünk van egymáshoz a hétköznapok során. Az összekötő kapocs nem más, mint a könyvekben rejlő szép szó, a nevelőoktató gondolatok, melyeken évtizedek, évszázadok alatt százezrek és milliók nevelődtek.

Összeköt minket a hely szeretete, a körülöttünk élő, alkotó embertársaink megbecsülése.

Külön öröm számunkra, hogy az idei könyvhéten közöttünk élő alkotót köszönhetünk Tóth Imre író személyében, akinek *Mesél a palóckirály* címmel jelent meg legújabb kötete.

Továbbá köszöntjük Dunakeszi azon polgárait, akik a városunkért végzett tevékenységükkel bekerültek a *Ki kicsoda Dunakeszin 2001.* című személynévtárba, a múltat a jövőbe kapcsoló „KÖNYV”-be.

Csonka Mária
igazgató

ÜNNEPI KÖNYVHÉT 2002.

Június 3-án, hétfőn 13-21 óráig

(gyerekeknek 19 óráig)

OLVASÓK NAPJA

a könyvtár névfelvitelére emlékező rendezvény
a Kölcsey Ferenc Városi Könyvtárban és az 1. Sz. Fiókkönyvtárban

Június 8-án, szombaton 10-14 óráig

a könyvtár belső udvarában

KÖNYVHETI KÖNYVUDVAR

ROGRAM:

10 órától

KÖNYVPERMIER

Tóth Imre Dunakeszin élő és alkotó író *Mesél a palóckirály* című könyvhéten megjelenő könyvének bemutatója.

A szerzővel beszélget: **Kollár Albin**

KI KICSODA DUNAKESZIN 2001

Könyvbemutató, dedikálás és kötetlen beszélgetés

Vezeti a kiadó: **Csonka Mária** és a szerkesztő: **Preysing Frigyes**

KIÁLLÍTÁSOK:

LOVAK

az **É-MŰHELY ÉS BARÁTAI** képzőművészeti kiállítása

A kiállítást megnyitja: **Esch Sándor** tréner

Rényi Krisztina illusztrációi

a *Mesél a palóckirály* című könyvhöz

A nap folyamán:

könyvheti könyvek és a könyvtár kiadványainak árusítása

vetélkedős játék kicsiknek és nagyoknak

kézműves foglalkozások gyerekeknek

zsákbamacska játék

2000-ben, az Ünnepi könyvtár névadó ünnepségét. Kölcsey Ferencet nemzeti himnuszunk, a legismertebb és a legszentebb magyar költemény alkotóját választottuk névadónak. A Himnusz 1823. január 22-én írta meg Szatmárcsékén. Ma minden évben ezen a napon ünnepejük a Magyar Kultúra Napját.

Mi, a Kölcsey Könyvtár könyvtárosai fontosnak tartjuk, hogy minél jobban megismerjük névadónkat. Felvettük a kapcsolatot a Kölcsey Társasággal, akik nagyon sokat tesznek a Kölcsey hagyomány ápolásáért. Dr. Hamar Péter, a Kölcsey Társaság titkára rendszeresen megküldi nekünk a társaság által megjelentetett kiadványokat, és értesítést kapunk az általuk szervezett országos rendezvényekről. Folyamatosan gyűjtjük a Kölcseyre vonatkozó irodalmat, s ha megfelelő megoldást találunk, szeretnénk külföldi eredményként elhelyezni.

Az elmúlt év őszén elutaztunk arra a vidékre, ahol Kölcsey élt és dolgozott. Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében nagyon sok irodalmi emlékhely található. Mi elsősorban a szatmári, beregi látnivalókkal ismerkedtünk. Szerencsére szakavatott kísérőnk volt, dr. Hamar Péter úr személyében. Ő olyan nagy szeretettel és átéléssel beszélt szülőföldről, és szülőföldjének nagyjairól, hogy ha becsukott szemmel hallgattuk volna, akkor is el tudtuk volna képzelni azt amiről éppen mesélt. Természetesen nyitva tartottuk a szemünket, és rábíztuk magunkat, hogy kalauzoljon minket a jelenben és a múltban.

Utunkat **Cégénydányádon** kezdtük. Ez a kis Szamos menti település a középkortól a Kölcsey, majd a velük rokon Kende család birtoka volt. A klasszicista stílusú Kölcsey–Kende kúria

SZATMÁRBAN, KÖLCSEY NYOMÁBAN

védett parkjában található az ország legöregebb (208 éves) platánfája. Utunkat folytatva megtudtuk, hogy a kicsi falu, **Zsarolyán** református lelkésze Európá-hírű ornitológus. A középkori eredetű falu **Nagyszekeres** késő gótikus stílusban épült temploma (ami egy Árpád-kori templom helyére épült) egy kis mesterséges szigeten áll. A 18. században fa harangtornyot építettek elé. A Túr folyó mellett található a ma 1500 lakosú **Kölcse**, a Kölcsey család ősi birtoka, a 19. század közepéig uradalmuk központja. A 15. században épült református templom mennyezetén látható a Kölcsey család címere. A Kölcseyeknek több neves család mellett **Tiszakóródon** is volt birtoka. Itt található a Rákóczi szabadságharc emlékére felállított emlékoszlop is. Irodalmi érdekességként említhető, hogy gyermekkorában sokat nyaralt ebben a faluban Szabó Lőrinc, és itt írta a Tücsökgéza 27 darabját. Tiszakóródnál egyébként a Tisza, mint határfolyó kíséri végig a települést. Míg utunk következő állomása felé haladtunk, idegenvezetőnk arról mesélt, hogy a Tisza árterében nagyon sok a diófa és a szilvafa. Az ártéri szilvából készül a legjobb „szatmári szilvapálinka”. A diófákkal kapcsolatban már irodalmi csemegével lepett meg bennünket: állítólag amikor Móricz Zsigmond Le-

ányfalun telket és házat vett, akkor ő igazándiból egy szép nagy diófát vett, ami egy telek közepén állt, és a telekhez egy ház is tartozott. Ez a diófa emlékeztette a szatmári vidékre, az otthonra. **Milótához** kötődik például *A Galamb papné* és *A fáklya* című regénye, valamint a *Kend a pap?* című egyfelvonásos. Nagyon jó barátság fűzte a falu papjához, Sipos Józsefhez.

Tiszacséce Móricz Zsigmond szülőfaluja. Itt megnéztük a Móricz Zsigmond Emlékházat. Ez nem az író szülőháza, azt lebontották az 1960-as években.

Itt, ebben a szalmatetős kis parasztházban élt a család, miután tönkrementek. A házban eredeti berendezés és Móricz-dokumentumok találhatóak. Az udvaron a nagy regényíró szobra, Varga Imre alkotása áll. **Túristvándiban** járt iskolába Móricz 1885-87 között, ekkor nagybátyjánál, Pallagi László kovácsmesternél lakott. Túristvándi a középkortól egészen 1945-ig a Kölcsey és a Ken-

de család birtoka volt. Legnagyobb nevezetessége a Túr folyóra telepített Vízimalom, amely a 18. század végén épült, de már 1325-ben is említi itt vízimalmot egy oklevél. A malom háza cölöpökön áll, három alulcsapós vízikereke van. 1950-ig őrlötte a lisztet, majd felújítás után ipari műemlékké nyilvánították. A malom nagyon szép természeti környezetben van, több magyar filmet is forgattak itt. Kedvünkért beindították a malomkerekeket, így működés közben is megcsodálhattuk a túristvándi vízimalmot. Kirándulásunkat **Szatmárcsékén** fejeztük be. A falut Nagy Lajos király adományozta a Kölcsey családnak 1344-ben. Itt élt ősei kúriájában Kölcsey Ferenc 1815-től haláláig.

A kúria helyén ma művelődési ház található, ahol Kölcsey emlékkiállítás rendezett be a Kölcsey Társaság. Előtte áll az a félbetört oszlop, amelyet 1856-ban állítottak Kölcsey sírjára, s

mellette Marton László Kossuth-díjas művész szobra látható.

Szatmárcseke különleges látnivalója a református temető, ahol Európában is egyedülálló csónak alakú fejfáit emberfejre emlékeztető faragások díszítik.

(folytatás a 4. oldalon)

A lektor ajánlása

MESÉL A PALÓCKIRÁLY

Napjainkban sajnos igen ritkán jelennek meg olyan népmesegyűjtemények, amelyek nem átírt vagy feldolgozott formában közölnek régi szövegeket. Természetesen szinte minden régi gyűjteménybe „bele kell nyúlni”, ha a meséket olvashatóvá, érthetővé akarjuk tenni a mai olvasók számára is, de a szakavatatlan átírások nagyon sok torz, érthetetlen szöveget hoznak létre, és így az eredeti mese nem hogy érthetőbbé válna, hanem még zavarosabb lesz.

Tóth Imre kötete azon ritka kéziratok közé tartozik, amelyek tartalmukban messzemenőig tiszteletben tartják az eredeti szöveget, és az átdolgozó csupán a szükséges nyelvi javításokat végzi el rajtuk. (Hogy ez mennyire fontos, azt a mellékletben közölt eredeti, mára már szinte teljesen érthetetlen mese szövegeközlése, a „tájnyelvi öskövület” is bizonyítja.)

Tóth Imre a XIX. századi palóckirály, Pintér Sándor 1891-ben Losoncon megjelent palócmeséit dolgozta át, mégpedig úgy, hogy a hitelesség megőrzése mellett igyekezett a stílus, szerkezeti és tartalmi változtatásokat a szövegtől nem idegen módon elvégezni. Nem állíthatom, hogy ez mindenhol maradéktalanul sikerült, de a kézirat 80%-a megfelel a szövegátolgozások kritériumainak, ami a jelenlegi helyzetet ismerve már igen magas aránynak tekinthető.

Külön öröndetes, hogy ezzel e kötetrel sok ősi, a mesekönyvkiadásból joggal hiányolt szöveg jelenhet meg. A közreadott mesék motívumaikban és szóhasználatban is sok érdekességet őriztek meg a régi magyarok világszemléletéből. Az átdolgozó ezeket érintetlenül hagyta, s ez az egyik legnagyobb érdeme a kéziratnak.

Mindezeket figyelembe véve jó szívvel ajánlom a könyvet kiadásra, és nagyon örülök, hogy egy újabb, nagyon fontos mesegyűjtemény láthat napvilá-

got. A kötetet Rényi Krisztina ihletett illusztrációi díszítik

Boldizsár Ildikó
mesekutató

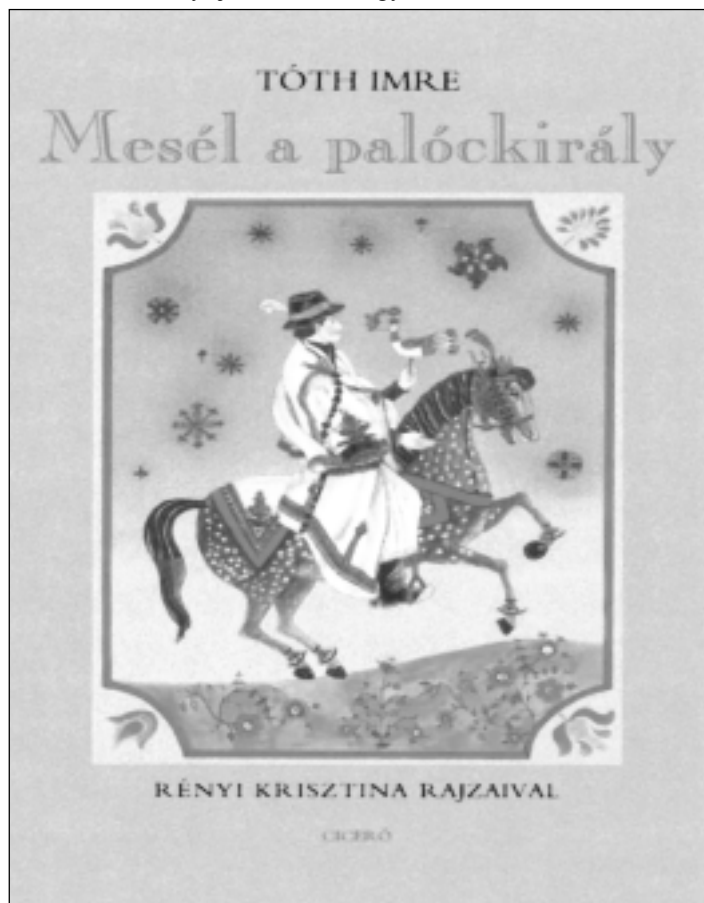
TÓTH IMRE,
a nyelvész és író

1947-51-ig néptanító Nógrád megyében, 1951-56 között járási oktatási és népművelési osztályvezető Salgótarjában. 1956 októberi írásai: A legszentebb forradalom (vers), Őrizzük meg forradalmunk tisztaságát! (vezércikk). 1957-ben Tökölre internálják, 1958-ban rendőri felügyeletet vasútépítő, 1959-62 között általános iskolai tanár Mátraszélén, Somoskőújfalun. 1962-67-ben általános és középiskolai tanár, korrektor, lektor Salgótarjában, 1967-75-ben a budai Arany János Intézet általános iskolájának és gimnáziumának igazgatóhelyettese,

kollégiumának igazgatója, az MTA Anyanyelvi Bizottságának és Nyelvtudományi Intézetének, valamint az Országos Pedagógiai Intézetnek külső munkatársa. 1975-77-ig a dunakeszi Gárdonyi Géza Kollégium igazgatója, 1977-91-ig a Széchenyi István Általános Iskola tanára, könyvtárosa. Az MTA Magyar Nyelvtudományi Társaságának aktív tagja, akit Kodály Zoltán Nógrádi Lőrinczének, Czine Mihály pedig a Nagy Palóc utódjának – ezredvégi Mikszáthnak nevezett.

Főbb művei:

Magyar nyelv I. (1976),
Ipoly menti palóc tájszótár (1987),
A boldog palócok 1880-1917;
A boldogtalan palócok 1917-1933; Palócaink pokoljárása 1933-1945 (Palóc trilógia, 1994),
A boldog palócok unokái 1945-1996 (1997),
Mesél a palóckirály (2002).

Szatmárban Kölcsey nyomában

(folytatás a 2. oldalról)

Kollektívánk koszorút helyezett el a temető középpontjában található Kölcsey síremléken. A temetőt és a síremléket a Kölcsey Társaság a millennium évében felújította, a szatmárcekei temető megszépült, rendezett környezetben várja a látogatókat.

Szálláshelyünkre visszatérően átutaztunk **Nagyar** községen. A falu határában ömlik a Túr-folyó a Tiszába. A Túr hídjától nem messze áll a védett Petőfi-fa. A hagyomány szerint innen figyelte Petőfi a Tisza áradását.

Következő napunkat szakmai munkával töltöttük.

A mátészalkai Képes Géza Városi Könyvtárban gyűjtöttünk tapasztalatokat a TextLib integrált számítógépes rendszer működéséről. Könyvtárunk is ezt a rendszert használja, és a számítógépes kölcsönzés bevezetése előtt megéztük a mátészalkai „gyakorlatot”. Ellátogatunk a nyírbátori városi könyvtárba is, ahol egy más típusú könyvtári szoftver alkalmazását tanulmányoztuk. Majd ottoni kollégáink városnéző sétára invitáltak bennünket és megmu-

tatták **Nyírbátor** nevezetességeit a **máriapócsi** Kegyetemplomot. Hazafelé megálltunk **Tarpán**. Itt született Esze Tamás, Rákóczi fejedelem ezredese, és innen indult el a Rákóczi szabadságharc. A református templom belsejében 15. századi freskókban gyönyörködtünk, melyek Szent Györgyöt, Szent Mihályt és a Golgotát ábrázolják. **Tákoson** és **Csarodán** tapasztalhattuk, hogy milyen károkat okozott a tavaly tavaszi árvíz. Szerencsére a csarodai református templom, az Árpád-kori templomépítészet egyik legszebb emléke megmenekült a víz pusztításától. A Csaronda patak melletti kis dombra, ahol

a templom áll, nem tudott a víz felkapaszkodni.

A sok látnivalóhoz a mi időnk nagyon kevés volt. Szinte madárként repültünk át az évszázadok eseményein. Rajtunk múlik, hogy mikor térünk vissza a szatmári-beregi tájakra, ahol szívesen fogadtak bennünket az ott élő emberek, akik oly nagy szeretettel gondozzák, ápolják történelmi emlékeiket, híres szülőtteik emlékhelyeit.

Csonka Mária

(Fotók: Preysing Frigyes)

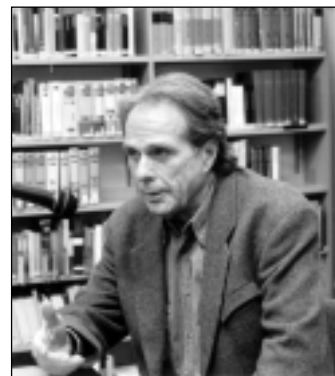
KÖNYVTÁRÁRUNK VENDÉGEI 2001-BEN

Apats Gábor költő,
Babják Annamária színész
Bánhegyi Miksa,
a Pannonhalmi Főapátság
könyvtárának igazgatója

Berecz András népművész

Csoóri Sándor
Kossuth-díjas költő
Carmen Togni Daviddi költő
Dinnyés József daltulajdonos
Dulai Viktória,
a Zeneiskola növendéke
Dr. Erdész Mihály
helytörténeti kutató
Farkas Éva
textilművész, grafikus
Ferencs István költő
Fittler József tanár, költő
Dr. Fürstner László orvos, író

Görgey Gábor író

Gyurkovics Tibor
Kossuth-díjas író, költő,
Hegedűs D. Géza színművész,
Hesp Edéné költő
Hohner Miklós fotós
Jókai Anna Kossuth-díjas író
Kiss Dénes költő
Kocsis Imre tolmács
Kovács Viktória versmondó

Körösi Csoma Sándor Általános Iskola mazsorett csoportja
Latyák Balázs versmondó
Martikán Erika tanár
Maszk Bábszínpad
Nagy Gáspár
Kossuth díjas költő, író
Neudl Erika újságíró
Parcz Ferenc műfordító
Petőné Hermann Noémi tanár, költő,
Pikli Natália tanár, költő
Pirkó József író
Radnóti Miklós Gimnázium 6 a. osztálya
Sellei Zoltán előadóművész,
a Magyar Kultúra Lovagja
Sió László, az Oktatási Minisztérium államtitkára
Sipos Árpád fotós
Sipos Károly író
Szász György író

Tarján Tamás irodalomtörténész

Tóth Antal, Tónió
karikaturista
Vári Fábrián László költő
Vekerdy Tamás
pszichológus
Vincze József költő

2001–2002

ÉN EZ VAGYOK. TE KI VAGY?

Kiváncsiak vagyunk egymásra? Igen, azok vagyunk. Mondhattam volna emelkedetebben is: érdeklődünk egymás iránt, törődünk egymással, figyelemmel vagyunk egymásra. Ezt bizonyítja a Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár legújabb kiadványa is a „*Ki kicsoda Dunakeszin 2001*”.

A segédkönyvek ezen igen személyes jellegű műfaja hosszú évtizedek sötét századok – de nem túlzok, ha évezredeknek mondok, akkor sem – virágzik, s akár az emberi társadalom szimbólumaként is felfogható. Tekintélyes kötet sorozatok jelentek meg az idők folyamán az egymásról tudni akaró emberek életrajzaival, munkásságával, műveivel, közszereplésével. E művek gyűjtési körükbe hol egy-egy szakma, hol az egész nemzetközi vagy nemzeti tudományosság, hol a kulturális vagy a gazdasági vagy a politikai világ kiemelkedő személyiségeit vonták be. Megjelentek azonban mellettük az egy-egy kisebb közösség bemutatására vállalkozó segédkönyvek is. Olyanok, mint Dunakeszinek ez a szellemi fotográfia.

Itt a cél nem egy-egy szakterület vagy nemzet neves személyiségeinek a prezentálása,

hanem egy város emberi profiljának a megrajzolása. S ebben a műfajban nem csak a kölcsönös érdeklődés mozzanata figyelhető meg, hanem a megmutatkozás vágya is, a közösséghez való tartozás kifejezése is. Az a magatartás, amely azt mondja: ez és ez vagyok, ezek a teljesítményeim, erre vagyok képes, s örülnék, ha számítanának rám, s igénybe vennék szolgálataimat olyan ügyekben, amelyekhez értek.

Dicséretes, hogy a városi könyvtár vállalkozott e könyvecske megjelentetésére. Ám ki vállalkozhatott is volna erre, ha nem az információ fő letéteményese, a közösség életének

egyik aktív szervezője, a társadalmi élet egyik színtere?

Meg kell dicsérni a szerkesztőt, Preysing Frigyes munkáját is, aki nagy szakmai felkészültséggel, bölcs tapintattal és szigorú igényességgel állította össze az egyes tételeket és a kötet egészét. Dunakeszi polgárai minden bizonnyal kifejezik hálájukat mindkettejüknek.

A hála mellé azonban föltehetően újabb megrendelést is tűznek. Hiszen Dunakeszinek sokkal több érdekes lakosa van, mint akiről itt olvashatunk. Az adatgyűjtés éppen úgy nem állhat meg, mint ahogy az élet sem áll meg. A könyvtár és a szerkesztő készen áll az újabb megrendelés teljesítésére, hiszen a nyomtatott kiadvány mögött ott rejlik a számítógépes adatbázis, amely naponta képes bővülni újabb nevekkkel, adatokkal, tel-

jesítményekkel. S talán nem olyan hosszú idő múltán kezünkbe vehetjük a dunakesziek kibővített ki-kicsodáját.

Addig is azt tanácsolja a könyv kéziratával megtisztelt lektor (akinek feladata sok örömet szerzett, hiszen egy város szellemi térképét barangolhatta be, s rajta több személyes ismerősével is találkozhatott), hogy akiknek naprakész adatokra van szükségük, keressék őket akár az olvasótermi terminálon, akár – előbb-utóbb – hazulról vagy munkahelyükről a könyvtár folyamatosan bővített adatbázisában. A bővítéshez azonban arra van szükség, hogy mind többkeszi lakos vegyen részt a szerkesztésben azzal, hogy életrajzi adatait betáplálja az adatbázisba, s tájékoztassa magáról polgártársait

Papp István

MAGASABB FOKOZATON

Korszerűsödött a könyvtár számítógépes szolgáltatása

Az Informatikai Kormánybiztoság 2001-ben pályázatot írt ki a városi könyvtárak részére, amelynek a fő célja az volt, hogy az Internethez való csatlakozás infrastruktúrájának kialakításával, modernizálásával erősítse a könyvtárak információközvetítő szerepét.

Az információs társadalom fejlődése szempontjából ugyanis elengedhetetlen, hogy az emberek minél nagyobb számban hozzáférjenek és használják az internetet. A Magyarországra még jellemző kedvezőtlen otthoni internet elérési mutatókat közösségi helyek megteremtésével kívánta a kormányzat ellensúlyozni. A Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár a pályázati felhívás célkitűzéseivel maradéktalanul egyetértet, hiszen a városi könyvtárak közül már az elsők között biztosította az olvasók számítógép- és internet használatát. A Soros Alapítvány támogatásával 1997-től műkö-

dő szolgáltatás jelentős mértékű fejlesztésére most a Széchenyi Terv Információs Társadalom- és Gazdaságfejlesztési programja keretében kerülhet sor.

A pályázaton a könyvtár több mint 2 millió forint cél támogatást nyert, amiből 6 korszerű számítógép, egy színes nyomtató beszerzésére és a számítógépes hálózat bővítésére, fejlesztésére nyílt lehetőség. A korábbi, már elavultnak minősülő számítógépet Pentium III-as Intel Celeron 1 GHz-es processzoros NVidia TNT 2 grafikus kártyával szerelt korszerű és gyors gépek váltották fel.

A felnőtt részlegben 5, a gyermekrészlegben egy gép került elhelyezésre, amelyeken a szolgáltatásokat Windows XP operációs rendszer és a Microsoft Office XP irodai programcsomag biztosítja.

A felhasználók 2003. április 30-ig díjmentesen vehetik igénybe a számítógépes szolgál-

tatásokat, amelynek használati szabályzatát az eddigi tapasztalatok és az olvasói kérések, igények figyelembe vételével módosította a könyvtár. Pl. ma már szabadon használhatók a saját floppy lemezek is.

(Folytatás az 6. oldalon)

Új számítógépek az olvasóteremben
Fotó: Gulyás Péter

„MOZZANATOK” a könyvtár életéből

Igazodva a modern kor elvárásaihoz könyvtárunkban is előrehaladt a számítógépek használata. Napjainkra már mindenki elsajátította a Textlib integrált könyvtári rendszer használatát, mely sokoldalú feltárást tesz lehetővé.

Az év eleje óta működő számítógépes kölcsönzést hosszú szakmai munka előzte meg. A Központi Könyvtárban szinte minden dokumentum honosításra került (honosítás = beazonosítás, vonalkóddal való ellátás), ami a számítógépes kölcsönzéshez nélkülözhetetlen. Egy éve lényegesen meggyorsult a feldolgozó munka, amióta a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár által készített címleírásokat importáljuk adatbázisunkba. Emellett persze még mindig igen sok a tennivalónk.

Most ennek illusztrálására is következzen néhány adat rólunk:

2001-ben 4712 db dokumentum került nyilvántartásba. Ebből 4397 **könyvet** vettünk állományba: ennek 1/10-e kézikönyv, közel ezer gyermekkönyv, s másfélezer szépirodalmi mű került a polcokra.

A **nem hagyományos dokumentumok** száma 315-tel gyarapodott, s így már több, mint 4000 dokumentummal rendelkezik a Hngzó- video és számítógépes dokumentumok részlege.

Újdonság, hogy elkezdtük a DVD-ket gyűjteni, 2002. május 15-ig 25 darab DVD került állományunkba.

A **helyismereti anyag** mélyebb feltárását, rendszerezését is elkezdtük a Textliben belül. A tárgyszórendszer kidolgozása szintén folyamatban van.

Tervezzük a hagyományos nyilvántartások lecserélését, illetve 2003. január 1-étől a Központi Könyvtárban már

csak a számítógépes katalógust építjük tovább.

Nagy hangsúlyt fektetünk a feltárás színvonalának emelése mellett a könyvtár állományának minőségi fejlesztésére. Igyekezünk beszerezni a legjobb szakkönyveket, pótoljuk a hiányzó sorozatokat, a többkötetes művek hiányzó részeit.

Ezek közül szeretnék most néhányat felsorolni:

- a **Britannica Hungarica** sorozatot teljessé tettük (olvásóterem; jelzete: 030 B 89)

- a Magyarország tájait bemutató Vendéghívó sorozat (**Látnivalók ... megyében** címmel) sorozatot kiegészítettük. Jelenleg 15 kötet található az olvasóteremben, 5 kötet rendelés alatt van. Jelzete: 914 L 34

- megvásároltuk illetve megrendeltük az **Emlékezet** illetve az **In memoriam** sorozat

tokat a Nap Kiadótól, melyek magyar írókról, költőkről szóló monográfiák (kölcsönözhető példányok a 894-es szakban)

- a Gyermekkönyvtárban többek között a **Mi kicsoda** sorozatot egészítjük ki a hiányzó kötetekkel (Tessloff és Babilon Kiadó); ezek kölcsönözhető példányok a Gyermekrészlegben

Tervezzük különleges igények kielégítésére szolgáló sorozatok gyűjtését pl. az ún. öregbetűs könyveket, melyet 16 pontos betűméretben nyomtat a Fekete Sas Kiadó.

Olvasóinknak kedvezve megkezdjük könyvtári állományunkból ajánló irodalomjegyzékek összeállítását a legkeresettebb témakörökben, melyek bármikor hozzáférhetőek lesznek.

Ezenkívül idegennyelvű könyveink gyűjteményét is szeretnénk gyarapítani a növekvő érdeklődés kielégítésére.

Lenkei Valéria
feldolgozó csoportvezető

MAGASABB FOKOZATON

(Folytatás az 5. oldalról)

Egyetlen korlátot csak a saját, vagy az Internetről letöltött programok telepítése, valamint a rendszerbeállítások megváltoztatása jelent, hogy mindenki számára biztosíthassuk a technikai problémáktól mentes munkát. Örömmel tapasztaljuk, hogy egyre bővül azoknak az olvasóknak az olvasóknak a köre, akiknek a számára a könyvtárlátogatás és a számítógéphasználat már összetartozó fogalomvá vált.

Ezt a szolgáltatást a nagyszámú érdeklődő miatt csak az olvasószolgálatnál való előzetes bejelentkezés után lehet igénybe venni, amit személyesen, telefonon, vagy akár e-mailben is megtehet minden könyvtári beiratkozott olvasó.

Preysing Frigyes
főtanácsos

GÉPESÍTVE, DE NEM GÉPIESEN

Ez év elejétől a központi könyvtár felnőtt és gyermekrészlegében már számítógéppel történik a kölcsönzési. A látszólag jelentéktelen változás mögött hosszú évek munkája és számtalan újabb lehetőség is rejlik, ami a gyorsabb, pontosabb és korszerűbb szolgáltatást segíti.

A tapasztalatok alapján jelentősen gyorsabbá vált a kiszolgálás, a visszahozott könyvek átvétele és az újabbak kiadása. Egyszerűsödött a könyvek előjegyzése is, hiszen a számítógép azonnal jelzi egy könyv visszavételekor, ha arra más olvasó már bejelentette az előjegyzési szándékát. Ezt követően automatikusan elkészíthető számára az értesítő levél. A gép pontosan számon tartja a hosz-

szabítások számát is, és az olvasók esetleges késedelmekor most már a késedelmi idővel mindig arányos díjat számít fel a rendszer.

A számítógép gyors és pontos választ tud adni a könyvtár teljes dokumentumállományáról, sőt azokról a könyvekről is, amelyek ebben a könyvtárban nincsenek állományban. Segítségével akár szerző, akár cím,

vagy témakör szerint lehet keresni, sőt ha a keresett mű címének csak egyes szavaira emlékezünk, már akkor is nagy biztonsággal találhatjuk meg a kérdéses dokumentumot. Tájékozódhatunk arról, hogy a kérdéses mű csak helyben használható, külső raktárban található, vagy éppen már kikölcsönöztek.

A számítógéppel való keresés egyszerű, csak ki kell próbálni, s erre bíztatnék minden olvasót.

PF, a rendszergazda

Szünidei programajánlat

Augusztusban péntek délutánonként kézműves foglalkozásokat tartunk a Gyermekkönyvtárban.

Szeretettel várunk minden érdeklődőt!

É-MŰHELY ALKOTÓKÖZÖSSÉG

Idén ünnepli megalakulása ötödik évfordulóját egy amatőr művészekből álló alkotó közösség. 1997-ben egy baráti társaság úgy döntött, hogy alapozva hasonló érdeklődésükre, vonzódásukra a különféle művészeti ágakhoz, szervezetekben veszek részt Dunakeszi kulturális életében. A gondolatot tett követte, és létrejött nyolc fővel az É-Műhely Alkotó Közösség. A névválasztásnál meghatározó volt, hogy az alkotócsoport tagjai olyan nőkből állnak, akik véletlenül „é” és „e” betűs neveket viselnek. A jelenlegi tagok Gulyás Aranka Erzsébet, dr. Fehér Erika, Rákos Éva, Koó É Lída, Dévai Éva, Nyíri Erzsébet, Semes-Hogya Eszter, és Kákonyiné Képes Erzsébet.

Legelső alkalommal a Kölcsey Ferenc Városi Könyvtárban mutatkoztak be, de rendszeresen szerepelnek a VOKE József Attila Művelődési Központ Magyarság Galériájában.

Az É-Műhely ötlete volt, hogy kihasználva Dunakeszi lovas múltját (és jelenét!) az Alagi Lóversenypálya létét, minden évben a városi könyvtárban LO-VAK címmel kiállítást rendeznek, melyre más alkotókat is meghívják. Ez a rendezvény már hagyománnyá vált, és egyre népszerűbb.

Ezen kívül az alkotók sikeresen szerepelnek más rendezvényeken is Egyre több meghívást kapnak munkáik bemutatására. Egyre népszerűbbek, kiállításait sokan látogatják,

a város vezetősége, és a lakosság is számon tartja őket.

A tagok rendszeresen képezik magukat, többen már önállóan is bemutatkoztak. 2000-ben résztvettek az Érden megrendezett amatőr képző-és iparművészeti versenyen, ahol rangos szakmai zsűri bírálta el a beküldött anyagot, és az É-Műhely minden tagjától egy-egy alkotást méltónak találtak a bemutatásra.

Kiemelkedően segíti a társaság munkáját a Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár, a József Attila Művelődési Központ, valamint a Dunakeszi Városi Önkormányzata Művelődési és Oktatási Bizottság a kulturális pályázatokon odaítélt anyagi támogatással.

Ebben az évben már rendeztek egy tárlatot a Magyarság Galériában, amely híven reprezentálta az elmúlt évek munkáját, és bizonyította eredményes-

ségét. További terveink között szerepel a már fentiekben említett Lovak c. kiállítás a városi könyvtárban, valamint egy reprezentatív, jubileumi kiállítás ugyancsak a könyvtár épületében.

Az augusztus 20-i városi ünnepség keretében rendezett képzőművészeti kiállításra is meghívást kaptunk a művelődési központba.

A tagok szeretnék tovább növelni a taglétszámot, másrészt példát mutatni, hogy további civil szervezetek, baráti körök alakuljanak pozitív gondolkodású, kreatív emberekből, ezzel közelebb kerüljünk egymáshoz, és szebbé, tartalmasabbá tegyük életünket.

Aki be akar kapcsolódni a társaság munkájába, jelentkezhet e következő telefonszámon:

Dévai Éva
megbízott képviselő
(27) 341-047

HAMUPIPŐKE RÉVBE ÉR....

2002. a magyar kultúra éve Itáliában. A Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár tavaly megjelent kétnyelvű verseskötete már ennek előzetese: Carmen Togni Daviddi Casalgrandéban (Dunakeszi olasz testvérvárosában) élő költőnőötödik kötetének új verseit a Duna, Dunakeszi és az ott élő emberekkel való találkozás ihlette. A kötet címe: *Szia, Dunakeszi – hangja csöndemnek; Ciao Dunakeszi – voce del mio silenzio.*

„Régi napkavicsokból
lent messzetűnő fádba
röpül
a Duna angyala
az isteni országot
újra meg újra
megcsodálva...”

Tudta-e Carmen, hogy Dunakeszi címerében épp Szent Mihály arkangyal látható?

Gondolhatta-e, és gondolhattuk-e mi, hogy megszületnek majd ezek a versek olaszul előbb, majd magyarul is, és most már együtt, párban olvashatóan?

Köszönet érte minden segítő embernek, ahogyan könyve (könyvünk) végén

Carmen megköszönte. És most a fordító is köszönetet mond, és azt kívánja, hogy értő és érző olvasókra találjanak ezek a sorok. És azt is, hogy az 1998-as *Szél fúj szívemben* antológia (ahol Carmen verseit először olvashattuk magyarul is) költői és minden ma-

Farkas Éva illusztrációja az
Egy kis fehér lepke története II. című vershez

gyar költő megszólalhatson és eljuthasson az olvasókhöz magyarul és olaszul is, hogy megpihenhessünk egymás szívében úgy, ahogy a kis cukrászdában (pasticceria) dolgozó három gyermekét és verseit megszüülő és nevelő költőnő-édesanya írhatta:

„... *Cenerantola serena riposera al canto discreto del Danubio.*”
„... *Hamupipőke révbe érten pihen meg a Duna titoktartó énekében.*”

A könyvet a múlt év végén Dunakeszin és Casalgrandéban is bemutatták, az egyik legnagyobb példányszámban megjelenő olaszországi napilap, a bolognai Resto del Carlino két hosszabb írásban méltatta.

Szívből ajánlom én is a magyar olvasóközönségnek.

Parcz Ferenc

73. Ünnepi Könyvhét 2002. június 6-10.

AZ OLVASÁS ÜNNEPE

Európában is páratlan hagyományokkal rendelkezik ez a 73. alkalommal, évente megrendezett szabadtéri könyves rendezvény, melyet Budapesten a Vörösmarty téren és több vidéki nagyvárosban is megünnepelnek. Célja, hogy a könyvet, s a könyvek által egy kicsit a műveltséget és az olvasást hirdessék, ünnepeljék. Vajon gondolt-e Gutenberg arra, hogy 1455-ben megjelent 42 soros Bibliája nyomán a nyomtatott termékek mekkora áradata önti majd el a földet. Ma, a nyomtatott és elektronikus információ teljes térhódítása idején talán felfoghatatlannak tűnik ennek az egyetlen kötetnek a jelentősége. Mindenfelől zúdul ránk az információ, ontják a médiák, az elektronikus csatornák, s ember legyen a talpán, aki szelektálni tud közöttük. Szerencsére mindenkinek rendelkezésére áll egy régi eszköz, az olvasás. Az információhoz való hozzájutás az egyén erőfeszítései, munkája által válik elérhetővé. Így, ha könyvekről beszélünk, óhatatlanul szólnunk kell az olvasásról is. Az elmúlt egy évben ez különösen aktuális volt, hiszen könyvhétől könyvhéig lett meghírdetve az Olvasás Éve. Az utóbbi évek olvasásszociológiai felmérései lesújtó eredményeket hoztak. A társadalom egyre kisebb része olvas rendszeresen, az iskoláskorú gyerekek egyre nagyobb hányada küzd olvasási nehézségekkel, folyamatosan és drasztikusan emelkedik a diszlexiás és egyéb kommunikációs nehézségekkel küzdő gyerekek száma, s ennek sajnos csaknem egyenes követ-

kezménye lesz a későbbiekben társadalmi kirekesztettségük, beilleszkedési problémájuk. A nemzetközi példákat követve, s a fent vázolt szomorú hazai tendenciák ismeretében a magyar könyvszakma képviselőinek kezdeményezésére került meghirdetésre az Olvasás Éve. Az eddig lezajlott események is hitet tettek a jól olvasás fontossága, nélkülözhetetlensége mellett.

Az olvasás gondolkodásra is tanít, segít elkülöníteni a fontosat a kevésbé lényegestől, szelektál. Képzeldőnket állandó próbatétel elé állítja, ami a szellemi eltunyulás legfőbb ellenszere. Átéltetővé és megérthetővé teszi a mindennapokat, hiszen azonnali összevetésre is készlet bennünket, segít elkülöníteni a fontosat a kevésbé lényegestől, szelektál. Átéltetővé és megérthetővé teszi a mindennapokat, hiszen azonnali összevetésre is készlet bennünket. Az Olvasás Éve eddigi legjelentősebb hozadéka, hogy az olvasás ügye az irodalom fontossága, a nyomtatott könyv értéke, közbeszéd tárgya lett.

Örülünk kell az Olvasás Évének, s olvasóként, szakemberként, felelős vezetőként tegyük hozzá a jövőben is mindazt, amit csak tudunk, legyen erőnk az olvasás ügyét akkor is ugyanilyen elkötelezettséggel szolgálni, amikor a meghírdetett egy év lejárt.

„A szellemi táplálék hasonló a testhez: nem az éltet, amit elfogyasztunk, hanem amit meg is emésztiünk.” (Edison)

Németh Klára

Könyvheti

újdonságok

- Mrozek Stawamir: A túlvilág titkai és más történetek
 Updike, John: Majd ha fagy
 Sontag, Susan: Amerikában
 Auster, Paul: Timbuktu
 Blahó András: Európai integrációs alapismeretek
 Tóth Imre: Mesél a palóckirály
 Szepes Mária: A lélek anatómiája
 Oravecz Imre: A megfelelő nap
 Almási Miklós: Korszellemv@dászat
 Márai Sándor: Tájak, városok, emberek
 Andor László: Amerika évszázada
 Tolcsvai Nagy Gábor: Pílinosz János
 Tasnádi Gábor – Fejér Zoltán: örök művek világa. Tisztelgés Illyésnek
 Veér András: A magyar beteg
 Wass Albert: Tavak és erdők könyve
 Gyurkovics Tibor: Novellák
 Szávai János: Írástudók és próféták. Magyar írók a világirodalomban
 Kocsis Mihály: Végszavazás a halállal
 Gál Sándor: A megérintett
 Lator László: In memoriam Jékely Zoltán. Az én országom
 Bercsényi Balázs – Marosi Ernő – Szelényi Károly: Templomok Magyarországon
 Egely György: Tiltott találmányok
 Századok statisztikája
 Körkép 2002
 Szép versek 2002
 Orbán Ottó: Ostromgyűrűben
 Szerb Antal: Hétköznapok és csodák
 Rónay László: Isten nem halt meg. A XX. század magyar spirituális lírája

Jókai Anna: A mérleg nyelve
 Lengyel Balázs: Origó
 Hansaro, Christopher: A tibeti életművészet

Nielsen, Jakob: Web-design (Információs társadalom A-tól Z-ig)

Ajánlotta: Németh Klára

NYÁRI SZÜNET

A KÖNYVTÁRAKBAN

A Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár
 (Dunakeszi, Kossuth L. u. 6.)
 július 1 – július 28-ig,

a Kölcsey Ferenc V. K. 1. Sz. Fiókkönyvtára
 (Dunakeszi, Állomás s. 17.)
 július 29 – augusztus 25-ig,

a Kölcsey Ferenc V. K. 2. Sz. Fiókkönyvtára
 (Dunakeszi, Muskátli u. 2.)
 július 29 – augusztus 25-ig

ZÁRVA TART.

A Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár könyvheti rendezvényeinek

támogatói:

Nemzeti Kulturális Alap-program

Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma

Dunakeszi Város Önkormányzata Művelődési- és Közoktatási Bizottság

Pest Megyei Önkormányzat millenniumi munkacsoportja

KÖNYVTÁRI NAPOK 2002.

Kiadja

a Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár (2120 Dunakeszi, Kossuth Lajos u. 6.)

Felelős kiadó: Csonka Mária igazgató

Szerkesztette: Preysing Frigyes